

den højtærede Regering, er det netop under Hensyn til de berettigede Krav, som ogsaa den sidste ærede Taler pegede paa, som Kommunerne efter min Mening maa stille. Jeg vil for det første, som jeg positivt har sagt, gaa ud fra, at man ikke berøver Kommunerne de 1,200,000 Kr., som man har stillet i Udsigt, men jeg gaar endog videre og siger: Hvis den Sum, der indkommer, skulde vise sig at være rundelig beregnet, hvis det med andre Ord skulde vise sig, at der indkommer saa meget, at der bliver noget tilovers, mener jeg, at dette have Kommunerne et naturligt Krav paa, ikke mindst, fordi de nu igen staa overfor en stor Udgiftsforøgelse paa det social-politiske Omraade.

Der sidder i Øjeblikket en Kommission for at overveje alle disse Spørgsmaal, og man tør vel haabe, at denne Kommission, fordi den rationelt gennemgransker Forholdet mellem Kommune og Stat, vil komme til det i sig selv naturlige Resultat, at Staten herhjemme paa det social-politiske Omraade i alt for stort Omfang er kommen ind paa at bebyrde Kommunerne med Opgaver, som dels naturligt ifølge den historiske Udvikling ikke ligge for dem, dels, i hvert Fald for Bykommunernes Vedkommende, grænse til det finansielt uoverkommelige. Det Nødraab, vi nylig hørte fra Købstadkommunerne, er i saa Henseende højt betegnende, og man tør ikke alene ikke skride videre paa denne Vej, men det kunde endog være særdeles godt, at Staten ved at faa rigelige Indtægter stod rustet overfor de naturlige Krav fra Kommunernes Side om Hjælp til at gennemføre den socialpolitiske Lovgivning. De allerfleste Opgaver her ere i Grunden rene Statsopgaver. Store Dele af de Opgaver, som faktisk og historisk henligge under Kommunerne som f. Eks. store Dele af Retssikkerhedens Varetagelse, Skoleundervisningen osv. ere i egentlig Forstand ogsaa Statsopgaver, idet ikke det stedlige Samfund, men det hele store erhvervende Samfund er interesseret i, at Retsbeskyttelsen er saa skarp og effektiv som muligt, og i, at den opvoksende Befolkning har saa mange Kundskaber som muligt osv. Her er kommet efterhaanden en sørgelig Mangel paa Skarphed i Opfattelsen af, hvad der bør henligge under henholdsvis Kommunerne og Staten. Vi ere komne ind paa en højt skæbnesvanger Udvikling, idet man fra Statens Side skyder alting fra sig og siger: Det kunne Kommunerne tage. Det er efter min Mening nødvendigt nu at tage Haand

i Hanke dermed og tilbageføre til Staten mange af de egentlige Statsopgaver, Staten har skudt fra sig, og lette Kommunerne derfor. Men i saa Tilfælde vil dette sige, at Pengene skulle tilvejebringes ved Hjælp af Statsskatter i Stedet for ved Kommuneskatter, og i saa Tilfælde maa ogsaa disse Statsskatter være saaledes, at Pengene komme ind.

Naar jeg ser tilbage over disse Dages Forhandlinger, føler jeg Lyst til at udtale, at man nu vel tør haabe, i hvert Fald fra konservativ Side, at det med nogenlunde Lethed skulde kunne lykkes at komme til Overensstemmelse om Brændevinsafgiften, maaske ogsaa saaledes som af mig antydet, at man forhøjede Hovedafgiften noget og lod Tillægsafgiften bortfalde. Man tør vel ogsaa haabe under Sagens videre Forløb at blive af med den Bestemmelse, som allerede den højtærede Finansminister har udtalt Betænkelighed ved, og hvorefter det paa de aarlige Finanslove skal bestemmes, om og hvorvidt det nu foreslaaede Grundbeløb for Indkomst- og Formueskatten yderligere skal forhøjes, altsaa om man overhovedet skal bringe Spørgsmaalet om Balance ved Hjælp af Indkomst- og Formueskatten ind paa de aarlige Finanslove og derved give Anledning til den Splid og Strid mellem Tingene, man tværtimod paa alle Maader burde undgaa.

Jeg maa maaske her have Lov til at indskyde en lille Bemærkning af mere almindelig Karakter. I Overensstemmelse med de Grundprincipper — tør jeg vel sige — som den højtærede Formand lagde for Debatten under anden Behandling af disse Sager, standsede han det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), da han kom ind paa sin Opfattelse af Forholdet mellem de to Ting. Det var i Anledning af det Replikskifte, som udspandt sig mellem den højtærede Finansminister og det ærede Medlem fra Langeland om, hvorvidt vi vare komne til et lignende Standpunkt i konstitutionel Udvikling som i England i Henseende til Overhusets, henholdsvis Landstingets, Indfyldelse paa Finanslovgivningen. Nu da vi ved tredie Behandling kunne tage dette Spørgsmaal op, vil jeg bestemt modsige, at det skulde være saaledes, som det ærede Medlem fra Langeland hævdede, at Parlamentarismens Kerne skulde bestaa deri, at Folketinget havde en decideret Overvægt, for ikke at sige Enehærdedømme, paa Finanslovgivningens Omraade, og at man, hvis man ikke havde vundet dette, i og for sig overhovedet ikke havde vundet noget. Dette er